

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı		İnsan Genetiği							
Ders Kodu		ÇS311		Ders Düzeyi		Önlisans			
AKTS Kredi	3	İş Yüğü	77 (Saat)	Teori	2	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı		Gen ve genetik bilimi hakkında bilgilendirmek, genlerin canlılar üzerindeki etkilerinin açıklanması, insanda genlere bağlı olarak ortaya çıkan özellikler ve görülen kalıtsal sorunlar/hastalıkların hakkında bilgilendirmek.							
Özet İçeriği		Kromozom, DNA, gen, kodon, genom, vb genetikle ilgili temel terim ve tanımların yapılması. Genlerin yapı ve işlevleri ile canlıların yapısı ve canlılıkla ilgili işlevlerin gerçekleştirilmesinde genlerin önemi. İnsanların sahip olduğu genler ve bu genlerin insanların sahip olduğu özellikler üzerine etkileri. Genlerde meydana gelen mutasyonlar sonucu ortaya çıkan anomaliler.							
Staj Durum		Yok							
Öğretim Yöntemleri		Anlatım (Takrir), Tartışma, Örnek Olay, Bireysel Çalışma							
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)			Dr. Öğr. Üyesi Sevil ÖZCAN						

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	70

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	Genetik (2003) William S. Klug & Michael R. Cummings (Çev. Prof. Dr. Cihan Öner), Palme Yayıncılık
2	Yaşamın Temel Kuralları Cilt.1 / Kısım.1 (2004) Ali Demirsoy, Meteksan
3	Genel Biyoloji (2000) William T. Keeton, James L. Gould & Carol Grant Gould (Çev. Prof. Dr. Ali Demirsoy, Prof. Dr. İsmail Türkan

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Genetik biliminin tarihçesi.
2	Teorik	Genetik araştırmalar ve bu konudaki farklı yaklaşımlar. Genetikte gerçekleştirilen araştırmalara bağılı bazı alanlarda görülen ilerlemeler.
3	Teorik	Kalıtım materyali olarak kromozom, gen, genom, genotip, fenotip gibi temel kavramların tanımı.
4	Teorik	Hücre döngüsü ve hücre bölünmesi.
5	Teorik	Mendel genetiğı.
6	Teorik	Soy ağacı nedir ve nasıl çizilir?
7	Teorik	Gen bağılantısı, krossover ve haritalama.
8	Teorik	Ara sınav
9	Teorik	Çekirdek dışı kalıtım.
10	Teorik	Cinsiyetin belirlenmesi ve eşey kromozomları.
11	Teorik	İnsan kromozom haritalarının oluşturulması.
12	Teorik	Kromozom mutasyonları: kromozom sayısı ve düzenindeki değişiklikler.
13	Teorik	AB0 kan grupları, Bombay fenomeni, Rh antijenleri, orak hücreli anemi ve insan hemoglobini.
14	Teorik	insanda bazı kalıtsal özellikler (otozomal kromozomlardaki).
15	Teorik	İnsan genom projesi.

Dersin Öğrenme, Öğretim ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yüğü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yüğü
Kuramsal Ders	14	1	2	42
Bireysel Çalışma	9	0	3	27
Ara Sınav	1	2	1	3

Dönem Sonu Sınavı	1	4	1	5
Toplam İş Yüğü (Saat)				77
Yuvarla [Toplam İş Yüğü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi				3
*25 saatlik iş yüğü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.				

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Gen, kromozom, genom gibi genetik kavramları bilir.
2	Farklı koşullara bağlı canlılarda mutasyonların ortaya çıkabileceğini ve buna bağlı olarak canlılarda yapısal veya işlevsel değişikliklerin gerçekleşebileceğini bilir.
3	İnsanların genetik yapısı ve insanlarda görülen kromozomal anomalileri bilir.
4	Mendel genetiğini ve çaprazlamaları bilir.
5	Mendel genetiğinden sapmalar ve çeşitlerini bilir.

Program Çıktıları (İlk ve Acil Yardım Programı)

1	Mesleki yetki ve sorumluluklarını bilmek
2	Bireysel ve Örgütsel iletişim ilkelerini bilmek
3	Türkiye ve Dünyada ki acil sağlık hizmetleri ve acil tıp sisteminde kullanılan acil araçları hakkında genel bilgi sahibi olmak
4	Hastanın fiziksel değerlendirmesini ve birincil, ikincil değerlendirmesini yapabilmek
5	Hasta taşıma ve transportu yöntemlerini bilmek
6	Travmalı hastalarda genel yaklaşım kurallarını bilmek ve travma ekipmanlarının kullanım ve bakım becerisine sahip olmak
7	Acil aracın mekanik ve teknik donanımı ile ilgili ve acil araç kullanımı bilgi -becerisine sahip olmak
8	Çevresel acillerde hastane öncesi acil bakım prensiplerini bilmek
9	Tıbbi acillerde hastane öncesi acil bakım prensiplerini bilmek
10	EKG ritim analizi yapabilmek ve ritim bozukluklarında hastane öncesi acil bakım prensiplerini bilmek
11	Hastane öncesi acil bakımda kullanılan ilaç ve sıvıları bilmek, uygulama becerisine sahip olmak
12	Temel Yaşam Desteği, İleri Yaşam Desteği ve İleri hava yolu uygulamalarını bilmek
13	Olağandışı durumlarda hastane öncesi acil bakım prensiplerini bilmek
14	Bedensel ve ruhsal sağlığını koruyabilme ve en üst düzeyde tutabilme
15	İnsan anatomisi, fizyolojisi alanlarında temel bilgilere sahip olabilme
16	Çalışma alanındaki kişiler ve hizmet verdiği kişilerle sağlıklı insan ilişkileri kurabilmek
17	Enfeksiyon Kontrol Yöntemlerini bilmek, acil araç ve ekipmanlarının enfeksiyon kontrollerini sağlayabilmek, asepti-antisepti koşullarını sağlayabilmek ve enfeksiyon hastalıklarında hastane öncesi acil bakım prensiplerini bilmek
18	Sağlık bilimleri hakkında alan ilgi düzeyine uygun bilgi birikimine sahip olmak ve sağlık alanına özgü tıbbi terim ve terminolojiyi kullanabilmek

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi 1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5
PÇ1	1	1	1	1	1
PÇ2	1	1	1	1	1
PÇ3	2	2	2	2	2
PÇ4	2	2	2	2	2
PÇ5	1	1	1	1	1
PÇ6	1	1	1	1	1
PÇ7	1	1	1	1	1
PÇ8	1	1	1	1	1
PÇ9	1	1	1	1	1
PÇ10	1	1	1	1	1
PÇ11	1	1	1	1	1
PÇ12	1	1	1	1	1
PÇ13	1	1	1	1	1
PÇ14	3	3	3	3	3
PÇ15	5	5	5	5	5
PÇ16	3	3	3	3	3
PÇ17	3	3	3	3	3

